Злостављање статистике

Пише: Јована Папан
недеља, 30 новембар 2008 22:44

“Men's weakness is their facade of strength; women's strength is their facade of weakness.“

Warren Farrell

„Статистике показују да жене лажу више него мушкарци, што јасно говори о томе ко је ко у друштву“ изјавио је представник Републичког завода за статистику.

Да ли вас је ова изјава изнервирала? Јесте ли већ пресавили табак да пишете жалбу?

Опустите се. Иако такве статистике заиста постоје , ово наравно није била изјава представника статистичког завода. Да јесте, вероватно би против њега већ биле покренуте дисциплинске мере, јавност би била алармирана, а неколико организација би издало саопштења којим се осуђују мизогинија, сексизам и продубљивање стереотипа о женама.

Заправо, изјава представника статистичког завода гласила је сасвим супротно: „Удео жена у свим врстама криминала је 10 одсто, што јасно говори о томе ко је ко у друштву.“

Дакле, на основу једне статистичке бројке, која се може тумачити на много начина, али не и као доказ да су жене невинашца а мушкарци рођени криминалци, од нас се очекивало да закључимо управо то: да су жене супер, а да мушкарци уопште нису супер.

Наравно, поменута изјава о томе „ко је ко“ у друштву није изазвала никакве реакције домаћих организација које се боре за родну равноправност, иако би оне морале да воде рачуна и о дискриминацији над мушкарцима. Ширити уверење да су мушкарци створени за затвор није ништа мање неправедно него причати како су жене створене за кухињу. И једно и друго зове се „сексизам“.

Оваквакав став заправо је врло распрострањен у јавности. У психологији је познат као „ ЖСП“ (жене су предивне) ефекат , тј. као тенденција оба пола да имају боље мишљење о женама него о мушкарцима. Жене су „осећајније“, „бистрије“, „бољи возачи“, „бољи менаџери“, „бољи лидери“, имају „боље памћење“... Истовремено док се жене уздижу у звезде, мушкарци се обасипају негативним атрибутима, они су глупи, лењи, неспособни, саможиви и бескорисни, агресивни и перверзни, па су књижаре пуне наслова попут: „Мушкарци се не исплате“, „Јесу ли мушкарци неопходни“ „Признајмо, мушкарци су шупци“.

Простата, шта је то?

Нема ствари која је више у тренду него што је брига о женској срећи. Медији су, на пример, препуни превентивних кампања за унапређење здравља жена: „За борбу против рака дојке“ „За живот након рака дојке“, „Национална кампања против рака грлића материце“; нисмо до сада видели неку кампању поводом, на пример, рака простате. Заправо, због те несразмере у „освешћености“ по питању свог здравља, просечан мушкарац зна далеко више о раку дојке него о раку простате. Иако мушкарци живе у просеку знатно краће од жена (у Србији 6 година краће), за истраживање женских обољења у свету се потроши неупоредиво више новца него за мушка - у Британији, на пример, осам пута више. „Када сам претраживао званичне архиве 3000 медицинских журнала, пронашао сам 22304 текста са кључним речима „женско здравље“ али само 586 где се помиње „мушко здравље“, примећује један амерички борац за права мушкараца.

Наравно, то уопште не значи да на женско здравље не би требало трошити још више - „ Национална стратегија за унапређење положаја жена и развијање родне равноправности “, коју је сачинило Министарство за рад и социјалну политику Владе Србије, бави се искључиво побољшавањем здравствених услуга намењених женама.
Говори се о потреби прављења рампи за жене инвалиде, о бољим гинеколошким

столовима, о убрзавању процедура набавке помагала за жене – да ли је неко утврдио да мушкарци преко везе добијају штаке и протезе по некој патријархалној линији , па је потребна стратегија која би то требало да исправи? Или би сада мушкарци требало да направе своју националну стратегију за убрзавање набавки, па чија победи? Пружање најквалитетније могуће здравствене услуге и женама и мушкарцима надлежност је ваљда Министарства здравља, а ако ће још и Министарство за социјалну политику да „погура“ да жене добијају боље лечење, на чији рачун би то требало да буде испословано? Док у свету увелико почиње да се ради на поправљању запостављеног здравља мушкараца у корист жена,
ми радимо на продубљивању дискриминације.

Даље руке од деце!

Интересантан је део у коме се примећује како жене апсолутно доминирају у образовној струци - „ова појава не може се сматрати искључиво позитивном, јер могући разлози леже и у ниској
плаћености професије и погоршању радних услова због општег смањења издвајања средстава за образовање.
“ Баш објективно – када жене доминирају, онда је то зато што су мушкарци перфидни па уваљују женама лоше плаћена занимања. Нарочито када се зна да у занимањима где се ради са децом постоји евидентна дискриминација према мушкарцима због предрасуда о неспособности мушкараца да брину, или због страха од сексуалног злостављања деце. Такво мњење је добрим делом резултат медијске сатанизације мушког пола, упркос подацима који говоре су жене у
истом броју
или у
већини
случајева починиоци злостављања, занемаривања или убиства
детета. Дакле, није проблем у скромним платама, већ у чињеници да се мушкарци генерално теже опредељују за професије у којима знају да су на тржишту у лошијој стартној позицији, као што су болничар, медицински брат, учитељ или васпитач.

Ако држава, или управа за родну равноправност већ верују у (врло спорну) корист од афирмативне акције, где је на пример национална стратегија за развијање поверења према мушкарцима гинеколозима, или зашто се не уведу квоте 50 – 50 за запошљавање у вртићима? Добро, можда
мушкарци једноставно не воле да буду васпитачи, а можда жене не воле да буду експериментални физичари. То, међутим, не би требало да спречи родне инжињере, јер шта је било чија срећа у поређењу са друштвеном правдом? Ваши таленти не смеју бити

протрађени на печење колача или управљање
корпорацијом!

Такође, шта је са чињеницом да мушкарце у просеку очекује 11 година краћа пензија него жене, захваљујући дужем стажу и краћем животу? Шта је са ужасним стањем права мушкараца по питању старатељства над децом, услед уврежених предрасуда према мушкарцима као недовољно брижним старатељима? Зашто деца без пратње одраслих у авионима смеју да седе само поред женских особа? Зашто отац по правилу не може да буде уз своје дете у болници, а могу мајка, баба, чак и комшиница? Шта је са чињеницом да мушкарци двоструко чешће страдају као жртве насиља у Србији? Зашто нико не диже глас против понижавања
мушкараца
у телевизијском програму, и ширења предсрасуда о њима као као лењим, себичним, унижене интелигенције, лошим и неспособним родитељима?
Истраживање
из Британије показује да две трећине испитаника сматра да се жене у рекламама представљају као „интелигентне, самопоуздане и брижне“ а мушкарци као „јадни и глупави“.

Ко кога бије?

Поменута национална стратегија, наравно, полази од „поузданих“ чињеница о породичном насиљу у Србији. Позивајући се на истраживања невладиног сектора, она тврди да „с коро свака друга жена доживи неки облик психичког насиља у породици, свака трећа жена доживи физички напад од неког члана породице, док се свакој четвртој прети насиљем “. Ово и не мора да буде нетачно, будући да се према параметрима неких невладиних организација, у насиље над женама малтене убраја и презир према теленовелама или остављење

подигнуте даске на ве-це шољи. „Неће да прича са вама, критикује вас, упућује вам сексуалне предлоге“
- све то спада у облике „психичког насиља“ мужа над женом, према критеријумима „насиних стручњака“ за насиље из домаћег НВО сектора, а што се затим користи као основа за писање озбиљних владиних стратегија.

Зашто у стратегији за родну равноправност нема ни говора о насиљу над мушкарцима? Према поменутим критеријумима, вероватно би резултати били исти као када су у питању жене, или још драстичнији. Једно, које је недавно спровео Универзитет у Глазгову показало је да 60% жена сматра да је у реду ударати своје мужеве, а да 35% њих то и чини. Једна библиографија која обједињује више стотина студија о насиљу жена, са укупним узорком од преко 200,000 субјеката, показује да су насиље и агресивност прилично симетрично распоређени међу половима, или да жене чак предњаче као починиоци. Како објашњава председник Америчког удружења психолога (А Р А) , жене више ударају и више иницирају, само што користе различите методе - оне су склоније да партнера гађају предметима, шамарају, шутирају, гризу, и нападају их када су мање способни да се бране (док спавају), док мушкарци жестоко ударају или даве, што резултира озбиљнијим и видљивијим повредама. Такође, неке студије показују да жене користе злостављање ради контролисања у истом проценту као и мушкарци, да су у везама склоније физичком насиљу него мушкарци, да доминирају када је у питању неузвраћено насиље (71%).

Наравно, неки ће рећи и да Србија није Америка. Међутим, и у Америци је у широј јавности до скора владало уверење како су мушкарци једини "крвници", па се стално понављало како сваких 9 секунди једна жена бива пребијена на смрт, или како сваке године током вечери „Супербоула“ стопа премлаћивања жена порасте за 40%, што се испоставило као потпуно нетачно. У Хрватској, Црној Гори

и
Босни
подаци о насиљу над мушкарцима полако се пробијају до јавности, захваљујући удружењима за заштиту очева. "На десетине очева нам дођу и кажу како су звали сигурне куће, социјалне раднике и тражили помоћ јер их супруге злостављају, емоционално и физички. Одговор који сви добију је да они не знају како да помогну мушкарцима жртвама породичног насиља, за то нема законске регулативе, за то нема међународне конвенције, а очито да за то нема чак ни добре воље" наводи се на
блогу
"Равноправност и породица". Формирање
српског удружења
против женског насиља над мушкарцима такође је у току, будући да злостављани мушкарци у Србији итекако
постоје
, с
тим што су (као и свугде), под теретом друштвених предрасуда,
далеко мање спремни да пријаве или признају да су жртве.

Посебно зли мушкарци

Ако су од нечега и жене и мушкарци данас заиста угрожени, то су свакако глупости које се у јавности шире на тему мушко-женских односа. Међутим, указивање на левичарско застрањивање и острашћеност у неким аспектима феминизма, на једностраност „родног“ активизма као и на на ширење лоших стереотипа о мушкарцима,
није ни мало захвално у земљи Србији. Критикујте
феминизам
или неке
женске организације
, и одмах ћете бити проглашени за неког ко подржава премлаћивање и убијање жена, мисли да би оне требало
да се возе у гепеку, или у ствари само жели да се додвори мушким колегама. Нарочито када
се зна да су српски мушкарци посебно зли, па критике на њихов рачун ваљда никад доста.
Ако се ту уопште може говорити о аргументацији, а не о подметању теза, онда је она заправо врло слична оној која се користи када се полемише о ратним злочинима – то што су мушкарци кроз историју „угњетавали“ жене, или што их неки данас премлаћују, значи да је, у име компезаторне правде, потребно ставити табу на приче о неправдама према мушкарцима.

Шта они има да
се буне против женског насиља, боље им је да прво
„почисте прво у свом дворишту“, или заувек заћуте, у име казне за почињене неправде.

Али, ако је ситуација толико лоша по жене, како онда нон-стоп слушамо да су жене предивне? Да, насиља над женама у Србији има, неравноправности има, али међу људима који обликују јавно мњење, налазе се углавном припадници ЖСП табора. Интелектуалци – од новинара и НВО активиста, преко уметника па до статистичара, сви они који преносе и шире идеје, очигледно имају јасно мишљење о томе „ко је о у друштву“, а то њихово мишљење, на дужи рок, има великог утицаја на друштво у целини, а нарочито на власт, која доноси законе, спроводи кампање и стратегије. Што значи да је њихова пристрасност у стању да клатно озбиљно заљуља на супротну страну. А онда као да се нисмо ни помакли из места.